

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 198
Tel. 24-36-41

Nr. 06/2-1913 din 31.03 2017
Nr. 15/1-150 din 23 februarie 2017

**Ministerul Agriculturii și Industriei
Alimentare**

Prin prezenta, Vă remitem atașat Rapoartele de expertiză anticorupție asupra proiectului de lege cu privire la controlul de conformitate cu cerințele de calitate pentru fructe și legume proaspete.

Anexă: Raportul de expertiză anticorupție – 5 (cinci) file.

Director adjunct

Cristina ȚARNĂ

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

Nr. ELO17/4021 din 31.03.2017

la proiectul de lege cu privire la controlul de conformitate cu cerințele de calitate pentru fructe și legume proaspete

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.780/2001 privind actele legislative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție, aprobate prin Ordinul nr.179 din 17 noiembrie 2016 a directorului Centrului Național Anticorupție.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

I.1. Pertinența autorului și a categoriei propuse a actului promovat prin proiect

Autor al inițiativei legislative este Guvernul Republicii Moldova, autor nemijlocit - Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, ceea ce corespunde art.73 din Constituție și art.47 alin.(1) din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996.

Categoria actului legislativ propus este lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art.6 -11 din Legea nr.780/2001 privind actele legislative.

I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului

Conform art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional „*etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:*

- a) *informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;*
- b) *punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;*
- c) *consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;*
- d) *examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;*
- e) *informarea publicului referitor la deciziile adoptate.”*

Proiectul propus a fost plasat pentru consultare publică pe pagina web a Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare la data de 22 februarie 2016, fiind respectat termenul de 10 zile lucrătoare pentru prezentarea recomandărilor pe marginea proiectului, de către

părțile interesate.

Cu toate acestea, autorul proiectului nu a asigurat informarea publicului referitor la inițierea elaborării prezentului proiect de decizie. Suplimentar, remarcăm că nu sunt date publicității nici recomandările și obiecțiile (sinteza obiecțiilor și propunerilor) recepționate de autor după consultarea publică a proiectului. În consecință, constatăm omiterea a două etape principale ale procesului de asigurare a transparenței procesului de elaborare a deciziilor - cele statuate la art.8 lit.a) și e) din Legea nr.239 din 13.11.2008 privind transparența în procesul decizional.

Astfel, având în vedere că proiectul a fost plasat pe paginile oficiale web indicate supra, precum și apreciind termenele pentru consultări publice transparența în procesul decizional a fost, în mare parte, asigurată.

1.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

Potrivit notei informative, scopul proiectului rezidă în „organizarea de piață a sectorului de legume și fructe proaspete [...] care permite: 1. realizarea unui echilibru între cerere și ofertă; 2. asigurarea unei transparențe a pieței și stabilirea unor relații comerciale bazate pe o concurență loială [...]”.

Analizând normele elaborate se constată că proiectul reglementează un mecanism de organizare și desfășurare a controlului asupra determinării conformității cu cerințele de calitate pentru legumele și fructele proaspete.

Prin urmare, scopul declarat de către autor în nota informativă corespunde prevederilor proiectului nemijlocit.

1.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Proiectul promovează drepturile și interesele consumatorilor, prin stabilirea unui mecanism de control asupra calității produselor alimentare pe piață, în speță a legumelor și fructelor proaspete.

Având în vedere că asigurarea cu produse alimentare de calitate pentru consumatori reprezintă o garanție din partea statului, proiectul corespunde interesului public.

1.5. Justificarea soluțiilor proiectului

1.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă. Potrivit art.20 al Legii nr.780/2001 privind actele legislative: „Concomitent cu elaborarea proiectului de act legislativ, grupul de lucru întocmește o notă informativă care include:

- a) condițiile ce au impus elaborarea proiectului, inclusiv necesitatea armonizării actului legislativ cu reglementările legislației comunitare, finalitățile urmărite prin implementarea noilor reglementări;
- b) principalele prevederi, locul actului în sistemul legislației, evidențierea elementelor noi, efectul social, economic și de altă natură al realizării lui;
- c) referințele la reglementările corespondente ale legislației comunitare și nivelul compatibilității proiectului de act legislativ cu reglementările în cauză.”.

În acest sens, se constată că nota informativă întrunește cerințele legale statuate de Legea nr.780/2001 privind actele legislative, fiind prezentate argumente elocvente, care evidențiază temeiul legal, principalele prevederi, precum și necesitatea elaborării proiectului.

I.5.2. Argumentarea economico-financiară. Conform art.20 lit.d) al Legii nr.780/2001 privind actele legislative, nota informativă trebuie să conțină „d) fundamentarea economico-financiară în cazul în care realizarea noilor reglementări necesită cheltuieli financiare și de altă natură”.

Reieșind din argumentele expuse de autor în nota informativă, precum și din prevederile proiectului, se constată că implementarea acestuia nu presupune cheltuieli financiare suplimentare din bugetul de stat.

I.5.3. Efectuarea analizei impactului de reglementare. Potrivit art.20 lit.e) al Legii nr.780/2001 privind actele legislative, nota informativă trebuie să conțină „e) actul de analiză a impactului de reglementare, în cazul în care actul legislativ reglementează activitatea de întreprinzător [...]”.

Proiectul a fost supus analizei impactului de reglementare, în conformitate cu prevederile Legii nr.235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător și a Hotărârii Guvernului nr.1230/2006 cu privire la aprobarea Metodologiei de analiză a impactului de reglementare și de monitorizare a eficienței actului de reglementare.

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.19 al Legii nr.780/2001 privind actele legislative „textul proiectului de act legislativ se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...]”

c) se utilizează termeni adecvați [...] și de o largă circulație; [...]

e) terminologia utilizată în actul elaborat este constantă și uniformă ca și în celelalte acte legislative și în reglementările legislației comunitare; se va utiliza unul și același termen dacă este corect, iar folosirea lui repetată exclude confuzia; [...]

g) se evită folosirea [...] cuvintelor și expresiilor [...] neutilizabile și/sau cu sens ambiguu;

h) se evită tautologiile juridice; [...]”.

În ansamblu, textul întrunește rigorile tehnicii legislative și ale limbajului juridic. Sunt respectate regulile de ortografie și punctuație. Totuși, unele texte de dispoziții sunt formulate confuz, de exemplu: „să se asigure o frecvență suficientă”, „după caz, poate face obiectul unei examinări separate”, „doar în cazul în care organul de control consideră că”, „să ia măsuri necesare” etc. (a se vedea art.6, 10, 11, 14 din proiect).

Formulările ambigui permit interpretarea prevederilor în mod diferit, de la caz la caz și prezintă un factor de coruptibilitate a normelor.

II.2. Coerența legislativă a proiectului

În textul proiectului nu au fost identificate norme contradictorii sau conflicte dintre prevederile acestuia cu reglementările altor acte legislative sau normative în vigoare.

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

Conform normelor elaborate, Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor (în continuare - Agenție) devine direct responsabilă de efectuarea controlului de conformitate cu cerințele de calitate pentru fructele și legumele proaspete. Prevederile proiectului sunt lacunare în stabilirea procedurilor interne de efectuare a controlului asupra produselor.

Astfel, expertiza anticorupție a identificat factori de risc și riscuri de corupție în activitatea reglementată prin proiect a Agenției, ce rezultă din lipsa unor norme legale de procedură (a se vedea capitolul III din prezentul raport).

II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului

Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

III. Analiza detaliată a factorilor de risc și a riscurilor de corupție ale proiectului

1.	<p>Art.6, alin.(1), alin.(3) și alin.(6)</p> <p>(1) Organul de control întocmește și monitorizează graficul controalelor la toate etapele lanțului comercial în funcție de rezultatele analizei riscului, <u>astfel încât să se asigure o frecvență suficientă a controalelor</u>, pentru fiecare operator în parte, în vederea respectării cerințelor de calitate pentru produse.</p> <p>(3) Operatorii care condiționează și ambalează produsele, mai ales în zona de producție, <u>vor face obiectul unei frecvențe mai ridicate a controalelor față de alte categorii de operatori.</u></p> <p>(6) În cazul în care în urma controalelor efectuate se constată neconformități, organul de control <u>va mări frecvența controalelor</u> la operatorii respectivi.</p>
	<p>Obiecții:</p> <p>Proiectul nu oferă o reglementare detaliată care să asigure o limită în frecvența efectuării controalelor. În acest context, utilizarea sintagmei „<u>astfel încât să se asigure o frecvență suficientă a controalelor</u>” este discreționară. Astfel, lipsa unor bariere legale în frecvența controalelor va determina interpretarea defectuoasă a sintagmei sus-citate.</p> <p>La aplicare, norma propusă va acorda posibilitatea organizării controalelor date, ori de câte ori responsabilul din cadrul Agenției va considera necesar, existând riscul apariției unor abuzuri manifestate prin efectuarea controalelor în mod excesiv. Astfel, agenții economici vor fi tentați să recurgă la acte de corupție pentru a reduce frecvența controalelor.</p> <p>Or, din contra pot fi favorizați unii agenți economici prin reducerea acestor controale sau evitarea efectuării lor în general.</p> <p>Concomitent, instituirea unor limite la art.6 alin.(1) din proiect, va elimina riscul unor manifestări de corupție și abuzuri similare în cazul prevederilor de la art.6 alin.(3) și (6) din proiect, normele cărora la fel, fac referire la frecvența controalelor la anumite etape a lanțului comercial.</p>
	<p>Recomandarea:</p>

Completarea art.6 cu reglementări concrete privind frecvența controalelor.		
<p>Factori de risc:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Formulare ambiguă care admite interpretări abuzive • Lipsa unor termene concrete/termene nejustificate/prelungirea nejustificată a termenilor • Atribuții excesive, improprii sau contrar statutului entității publice 	<p>Riscuri de corupție:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Generale • Încurajarea actelor de: <ul style="list-style-type: none"> - abuz de serviciu - conflict de interese și/sau favoritism - coruperea activă - coruperea pasivă 	
2.	<p>Art.6 alin.(8)</p> <p>(8) Operatorii care dispun de sistemul de autocontrol și asigură condiționarea și expedierea produselor conform cerințelor de calitate, sunt supuși controalelor cu o frecvență redusă, <u>dacă aceștia prezintă un procent minim al riscului de neconformitate.</u></p> <p>Obiecții: Deși scopul normei rezidă în evitarea efectuării unor controale frecvente, totuși formularea propusă nu prevede clar procentul minim al riscurilor de conformitate. Astfel, utilizarea sintagmei „<u>dacă aceștia prezintă un procent minim al riscului de neconformitate</u>” are un caracter general, iar la aplicare organul de control va determina la propria convingere care agent economic întrunește condițiile expuse și care nu.</p> <p>Riscul prevederilor constă în probabilitatea favorizării unor întreprinzători de către Agenție sau din contra, crearea unor circumstanțe abuzive pentru ai determina la acțiuni coruptibile pe agenții economici care doresc să li se constate procentul minim al riscurilor de neconformitate în cadrul activității de întreprinzător.</p> <p>Recomandarea: Expunerea normei într-un mod concret, prin definirea termenului de „<i>procent minim al riscului de neconformitate</i>” și stabilirea expresă a procentului dat. Astfel, încât oricărui agent economic ce deține un sistem de autocontrol, să-i fie stabilite cu claritate frecvențele controalelor efectuate/plănuite.</p>	
	<p>Factori de risc:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Formulare ambiguă care admite interpretări abuzive • Atribuții excesive, improprii și contrare statutului entității/persoanei private • Lipsa/insuficiența mecanismelor de supraveghere și control 	<p>Riscuri de corupție:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Generale • Legalizarea actelor de: <ul style="list-style-type: none"> - abuz de serviciu - conflict de interese și/sau favoritism - corupere activă - corupere pasivă
3.	<p>Art.7 alin.(4)</p> <p>(4) Organul de control va elabora și aproba proceduri interne de efectuare a controlului asupra produselor, pentru inspectorii care efectuează controlul respectiv, în limitele prevederilor legislației în vigoare.</p> <p>Obiecții: Modul de efectuare a controalelor asupra produselor alimentare (în speță, fructele și legumele proaspete) reprezintă un proces de interes larg, atât pentru întreprinzătorii din domeniu, cât și pentru consumatori. Astfel, orice reglementare în acest sens trebuie să ia forma unui act normativ (transparent) la care să aibă acces orice subiect interesat.</p> <p>Textul propus prevede competența organului de control de a aproba actul normativ ce va reglementa propriile proceduri interne de efectuare a controlului conformității (act departamental aprobat la nivel instituțional). Riscul normei constă în instituirea unei proceduri de control cu încălcarea cerințelor legale de transparență în procesul decizional, precum și limitarea accesului părților interesate la procedura de efectuare a controlului.</p>	

	<p>Recomandarea: La art.7 alin.(4) propunem următorul text: „Modul de efectuare a procedurii interne de control asupra produselor este reglementat printr-un act normativ aprobat de Guvern”.</p> <table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td style="width: 50%; vertical-align: top;"> <p>Factori de risc:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lipsa/insuficiența transparenței funcționării entității publice • Lipsa/insuficiența accesului la informație de interes public • Cumularea competențelor de a stabili rigori, a controla aplicarea lor și de a sancționa </td> <td style="width: 50%; vertical-align: top;"> <p>Riscuri de corupție:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Încurajarea și facilitarea actelor de: <ul style="list-style-type: none"> - abuz de serviciu </td> </tr> </table>	<p>Factori de risc:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lipsa/insuficiența transparenței funcționării entității publice • Lipsa/insuficiența accesului la informație de interes public • Cumularea competențelor de a stabili rigori, a controla aplicarea lor și de a sancționa 	<p>Riscuri de corupție:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Încurajarea și facilitarea actelor de: <ul style="list-style-type: none"> - abuz de serviciu
<p>Factori de risc:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lipsa/insuficiența transparenței funcționării entității publice • Lipsa/insuficiența accesului la informație de interes public • Cumularea competențelor de a stabili rigori, a controla aplicarea lor și de a sancționa 	<p>Riscuri de corupție:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Încurajarea și facilitarea actelor de: <ul style="list-style-type: none"> - abuz de serviciu 		
4.	<p>Art.8 alin.(2)</p> <p>(2) În cazurile în care organul de control nu efectuează controlul în spațiile proprii, deținătorul <u>pune la dispoziție spații care să permită desfășurarea controlului.</u></p> <p>Obiecții: Pentru început se atestă că autorul utilizează termenul de „deținător” în ce privește identificarea agentului economic și nu „operator” care este termenul folosit larg în tot textul proiectului. Utilizarea termenilor diferiți la identificarea aceluiași subiect/fenomen acordă un caracter ambiguu întregii reglementări.</p> <p>Totodată, în art.4 „Noțiuni” nu se acordă o definiție concisă care ar permite identificarea categoriilor de subiecți supuși controlului reglementat de proiect, ceea ce și determină utilizarea termenilor diferiți. O asemenea abordare impune o neclaritate în stabilirea subiecților implicați și permite interpretări abuzive la identificarea acestora.</p> <p>Subsidiar, norma citată impune cerințe excesive pentru comercianții de fructe și legume proaspete, în ceea ce privește asigurarea cu un spațiu corespunzător desfășurării controlului de calitate la orice etapă. De exemplu: în cazul controlului inițiat la etapa transportării legumelor și fructelor, asigurarea de către „operator” cu un spațiu pentru desfășurarea controlului nemijlocit va fi practic imposibil, însă legea îl va obliga să respecte această condiție. Mai mult ca atât, nu sunt clar stabilite consecințele, în cazul în care întreprinzătorul nu va asigura spațiul solicitat.</p> <p>Prin urmare, se atestă impunerea unor cerințe excesive vis-a-vis de agenții economici din domeniu care pot genera manifestări de corupție în vedea scutirii de sarcina descrisă în normă.</p> <p>Recomandarea: - Definierea termenului de „operator” în art.4 din proiect. - Substituirea cuvântului „deținător” cu cuvântul „operator”. - Excluderea responsabilității operatorului de a asigura organele de control cu spații ce permit desfășurarea controalelor conformității fuctelor și legumelor proaspete.</p> <table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td style="width: 50%; vertical-align: top;"> <p>Factori de risc:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Introducerea termenilor noi care nu au o definiție în legislație sau în proiect • Utilizarea neuniformă a termenilor • Formulare ambiguă care admite interpretări abuzive • Cerințe excesive pentru exercitarea drepturilor/obligații excesive • Norme irealizabile • Lipsa/ambiguitatea procedurilor administrative </td> <td style="width: 50%; vertical-align: top;"> <p>Riscuri de corupție:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Încurajarea și facilitarea actelor de: <ul style="list-style-type: none"> - corupere activă - corupere pasivă - abuz de serviciu </td> </tr> </table>	<p>Factori de risc:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Introducerea termenilor noi care nu au o definiție în legislație sau în proiect • Utilizarea neuniformă a termenilor • Formulare ambiguă care admite interpretări abuzive • Cerințe excesive pentru exercitarea drepturilor/obligații excesive • Norme irealizabile • Lipsa/ambiguitatea procedurilor administrative 	<p>Riscuri de corupție:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Încurajarea și facilitarea actelor de: <ul style="list-style-type: none"> - corupere activă - corupere pasivă - abuz de serviciu
<p>Factori de risc:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Introducerea termenilor noi care nu au o definiție în legislație sau în proiect • Utilizarea neuniformă a termenilor • Formulare ambiguă care admite interpretări abuzive • Cerințe excesive pentru exercitarea drepturilor/obligații excesive • Norme irealizabile • Lipsa/ambiguitatea procedurilor administrative 	<p>Riscuri de corupție:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Încurajarea și facilitarea actelor de: <ul style="list-style-type: none"> - corupere activă - corupere pasivă - abuz de serviciu 		
5.	<p>Art.11 alin.(7) lit.d)</p>		

	<p>În cazul în care produsele: [...] d) nu pot fi destinate altor utilizări nealimentare, <u>organul de control solicită operatorilor să ia măsurile necesare pentru ca aceste produse să nu ajungă în circuitul comercial, ci să fie distruse.</u></p> <p>Obiecții: Utilizarea sintagmei „organul de control solicită operatorilor să ia măsuri necesare” permite interpretări abuzive privind acțiunile care trebuie a fi luate de operator pentru garantarea distrugerii produselor necorespunzătoare cerințelor legale de calitate, prevăzute în Hotărârea de Guvern nr.613/2010.</p> <p>Totodată, procedura distrugerii, cu indicarea metodelor de distrugere, organului de supraveghere a acestui proces, termenii de distrugere, actele juridice întocmite în raport cu produsele nimicite (proces-verbal etc.), trebuie să fie reglementată de act normativ, aprobat de către Guvern. Aceasta va garanta securitatea alimentară a cetățenilor și va evita manifestările de corupție ce pot apărea în legătură cu distrugerea produselor necorespunzătoare.</p> <p>Expunerea generală a textului legii permite interpretarea extensivă a sensului propus, în dependență de interesele responsabililor de implementare și prezintă un risc de corupție.</p> <p>Recomandarea: Redarea normei într-o formă concisă care va asigura distrugerea produselor alimentare ce nu corespund standardelor de siguranță, precum și completarea proiectului cu o normă care să prevadă expres că Guvernul va aproba un act normativ care reglementa procedura distrugerii produselor ce nu corespund cerințelor de calitate.</p> <table border="0" data-bbox="277 986 1443 1190"> <tr> <td data-bbox="277 986 820 1190"> <p>Factori de risc:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Formulare ambiguă care admite interpretări abuzive • Lipsa/insuficiența mecanismelor de supraveghere și control (ierarhic, intern, public) </td> <td data-bbox="820 986 1443 1190"> <p>Riscuri de corupție:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Generale • Încurajarea și facilitarea actelor de: <ul style="list-style-type: none"> - abuz de serviciu - conflict de interese și/sau favoritism </td> </tr> </table>	<p>Factori de risc:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Formulare ambiguă care admite interpretări abuzive • Lipsa/insuficiența mecanismelor de supraveghere și control (ierarhic, intern, public) 	<p>Riscuri de corupție:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Generale • Încurajarea și facilitarea actelor de: <ul style="list-style-type: none"> - abuz de serviciu - conflict de interese și/sau favoritism
<p>Factori de risc:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Formulare ambiguă care admite interpretări abuzive • Lipsa/insuficiența mecanismelor de supraveghere și control (ierarhic, intern, public) 	<p>Riscuri de corupție:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Generale • Încurajarea și facilitarea actelor de: <ul style="list-style-type: none"> - abuz de serviciu - conflict de interese și/sau favoritism 		
6.	<p>Art.12 alin.(3)</p> <p>(3) Produsele care au fost obiectul procesului-verbal de constatare a neconformității nu pot fi deplasate, în scopul efectuării operațiunilor reflectate în alin. (1), <u>fără emiterea unui certificat de conformitate a calității care a omis constatarea de neconformitate.</u></p> <p>Obiecții: Se constată lipsa unor reglementări privind „<i>certificatul de conformitate a calității care a omis constatarea de neconformitate</i>”. În acest sens, proiectul este lacunar, prin lipsa unor dispoziții normative care stabilesc clar condițiile de eliberare, subiecții responsabili, procedura generală de obținere și termenii de solicitare/eliberare a certificatului sus-citat.</p> <p>Domeniul abordat prezintă un interes sporit pentru agenții economici din domeniu, deoarece acordă posibilitatea omiterii/înlăturării neconformității produselor cu cerințele legale și reîntoarcerea acestora în circuitul comercial. Respectiv și riscul manifestărilor de corupție în cazul dat va fi unul ridicat. Astfel, lipsa unor norme sau limite legale care să reglementeze procedura de obținere a certificatului descris la art.12 alin.(3) va determina ambiguitatea procedurii și stabilirea acesteia, în mod subiectiv, în dependență de interesele urmărite de către organul de control.</p> <p>De asemenea, lipsa informațiilor necesare și necunoașterea procedurii de către „operatori” va fi un alt factor ce va determina soluționarea cazului prin pârgii ilegale (coruperea organelor de control), pentru a asigura reîncadrarea produselor alimentare în circuitul comercial.</p> <p>Recomandarea: Completarea proiectului cu norme ce reglementează: - procedura solicitării certificatului de conformitate a calității care a omis constatarea de neconformitate, cu indicarea etapelor obligatorii de parcurs;</p>		

<ul style="list-style-type: none"> - indicarea termenilor de solicitare, examinare și eliberare a certificatului stipulat; - stabilirea organului responsabil de recepționarea solicitărilor și eliberarea certificatului; - condițiile ce trebuie îndeplinite de către solicitant/agent economic. 	
<p>Factori de risc:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lacună de drept • Lipsa/insuficiența accesului la informația despre actul subordonat legii • Lipsa/insuficiența accesului la informația de interes public • Lipsa/ambiguitatea procedurilor administrative • Lipsă unor termene concrete/termene nejustificate/prelungirea nejustificată a termenilor • Lipsa/insuficiența mecanismelor de supraveghere și control (ierarhic, intern, public) 	<p>Riscuri de corupție:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Generale • Încurajarea și facilitarea actelor de: <ul style="list-style-type: none"> - abuz de serviciu - conflict de interese și/sau favoritism - depășirea atribuțiilor de servici - corupere activă - corupere pasivă
<p>7. Art.14 alin.(3)</p> <p>La importul produselor este recunoscut certificatul de conformitate a țărilor exportatoare, în limba de stat sau într-o altă limbă de circulație internațională, ca factor de reducere a riscului de neconformitate, <u>doar în cazul în care organul de control consideră că informațiile pe care le conține acesta, sunt echivalente celor prevăzute în modelul certificatului prezentat în anexa nr.2 la prezenta lege.</u></p>	
<p>Obiecții:</p> <p>Sintagma „doar în cazul în care organul de control consideră că informațiile [...] sunt echivalente celor prevăzute [...]” acordă discreții excesive organului de control de a stabili la propria convingere, fără limite legale veridicitatea și suficiența informațiilor prezentate asupra fructelor și legumelor importate. În cazul dat, factorul uman va fi cel decisiv, indiferent de corespunderea reală a informațiilor prezentate cu cele din modelul certificatului legal adoptat în Republica Moldova. Discreția identificată poate genera abuzuri în executarea atribuțiilor de control sau favoriza unii agenți economici, contrar interesului public și securității alimentare.</p>	
<p>Recomandarea:</p> <p>Excluderea sintagmei „organul de control consideră că”.</p>	
<p>Factori de risc:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Atribuții excesive, improprii sau contrare statutului entității publice • Atribuții care admit derogări și interpretări abuzive 	<p>Riscuri de corupție:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Generale • Legalizarea actelor de: <ul style="list-style-type: none"> - abuz de serviciu - conflict de interese și/sau favoritism

IV. Concluzia expertizei

Proiectul a fost elaborat de către Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, în scopul identificării unui mecanism de organizare și desfășurare a controlului asupra determinării conformității cu cerințele de calitate pentru legumele și fructele proaspete.

Autorul a respectat, în mare parte, cerințele legale privind asigurarea transparenței în procesul decizional. Prevederile proiectului corespund cu scopul declarat de către autor în nota de argumentare, și acesta este în conformitate cu interesul public.

În normele propuse au fost identificați mai mulți factori de risc printre care:

- utilizarea termenilor diferiți pentru același fenomen (operator/deținător);
- cerințe excesive pentru agenții economici din domeniu, care vor trebui să asigure spații corespunzătoare pentru efectuarea controlului;
- lipsa procedurilor administrative privind eliberarea „*certificatului de conformitate a calității care a omis constatarea de neconformitate*”;
- discreții excesive acordate organului de control, în ce privește modul de eliberare a certificatelor de conformitate etc.

Prin urmare, proiectul conține factori și riscuri de corupție, iar autorul urmează să revadă conținutul acestuia prin prisma recomandărilor înaintate în raportul de expertiză anticorupție.

31 martie 2017

Experți ai Direcției legislație și expertiză anticorupție:

Cristina Diacenco, inspector superior

